

Andakter

För en vecka, elfte veckan.
från initiativet ”Dagligt Bröd” :- dagligtbrod.com

Måndagens morgon.

Psalm 253 - ”O, giv oss, Herre, av den tro”

Bön

Ack, Herre Jesus, hör min röst, gör dig ett tempel i mitt bröst. Uti mitt hjärta bliv och bo, så har jag tröst och evig ro. *Amen.*

Bibelläsning – Markusevangeliet 5:21-43.

När Jesus hade farit tillbaka till andra [västra] sidan sjön samlades mycket folk omkring honom. Medan han var där vid sjön kom det dit en synagogföreståndare vid namn Jairos. Då han såg Jesus kastade han sig för hans fötter och bad enträget: ”Min lilla dotter är nära att dö. Kom och lägg dina händer på henne, så att hon räddas till livet.” Och Jesus gick med honom.

Mycket folk följde efter och trängde sig in på honom. Där fanns en kvinna som hade lidit av blödningar i tolv år. Hon hade varit hos många läkare och hade fått utstå mycket. Det hade kostat henne allt hon ägde, men ingenting hade hjälpt, snarare hade hon blivit sämre. Hon hade hört vad som berättades om Jesus, och nu kom hon bakifrån i hopen och rörde vid hans mantel, för hon tänkte att om hon bara fick röra vid hans mantel skulle hon bli hjälpt. Och genast stannade blodflödet, och hon kände i kroppen att hon var botad från sitt onda. När Jesus märkte att det hade gått ut kraft från honom vände han sig om i hopen och frågade: ”Vem rörde vid mina kläder?” Lärjungarna sade: ”Du ser väl hur folk tränger på, och ändå frågar du vem som har rört dig!” Han såg sig omkring efter henne som hade gjort det. Kvinnan som visste vad som hänt med henne, kom rädd och darrande fram och föll ner för honom och talade om hur det var. Han sade till henne: ”Min dotter, din tro har hjälpt dig. Gå i frid. Du är botad från ditt onda.”

Medan han ännu talade kom det bud till synagogföreståndaren från hans hem: ”Din dotter är död. Du skall inte besvära Mästaren längre.” Men Jesus, som hörde deras ord, sade till föreståndaren: ”Var inte rädd, tro bara.” Sedan lät han ingen mer än Petrus och Jakob och hans broder Johannes följa med, och de gick hem till föreståndaren. Där såg han upprörda människor som grät och klagade högt. Han gick in till dem och sade: ”Varför ropar ni och gråter? Flickan är inte död, hon sover.” Då skrattade de åt honom. Men han körde ut allesammans och tog med sig flickans far och mor och lärjungarna och gick in där hon låg. Så tog han barnets hand och sade: ”*Talita koum!*” (det betyder: Lilla flicka, jag säger dig, stig upp!). Och genast reste sig flickan och gick omkring, hon var tolv år gammal. De blev utom sig av förvåning, men han förbjöd dem att låta någon veta vad som hade hänt. Sedan sade han åt dem att ge flickan något att äta.

Betraktelse

Trots att det idag är Annandag Pingst, fortsätter vår vandring genom Markus evangelium.

Evangelisten Markus låter ibland en berättelse avbrytas av en annan, innan den första förs till sitt slut. Att tvinna ihop två berättelser på det sättet gör man för att låta dem belysa varandra. I det här fallet vävs två botanden ihop. Först är Jesus på väg till ett hem, där en flicka ligger för döden, för att med handpåläggning och bön bota henne. På vägen dit blir han bakifrån upphunnen och utan egen avsikt tagen på av en kvinna i mängden som desperat vill skaffa bot för sitt lidande. Det finns gemensamma drag mellan de två som botas: båda kallas ”dotter”, Jesu fysiska närhet och beröring är avgörande för helandet, och – kanske viktigast – båda händelserna är förknippade med tron på Jesus.

Kanske tänker vi att Jesus för att spara tid kunde ha botat synagogföreståndarens dotter på distans, som han gör i några andra fall. Ja, kunde han inte rentav alltid ha botat flera på en gång i en större eller mindre krets (”Himmelske Fader, gör alla inom 500 meters avstånd från mig (alt. alla i sydöstra Galileen) friska – nu!”, liksom). Men så gör han inte, utom i två undantagsfall (med icke-judar). Det normala och meningsfulla är fysisk närvaro och personlig kontakt, att Jesus ser och kanske t.o.m. lägger handen på den sjukas kropp, när han ber/botar. Det tycks ha varit avgörande viktigt för botandet att det finns en personlig

närhet och en trons relation mellan Jesus och den sjuke. Synagogföreståndarens enträgna bön om hjälp för sin dödssjuka dotter visar hans tro på just den läkande beröringen; bara Jesus kommer hem till hans hus och lägger handen på hans barn, så blir hon läkt. Jesus bejakar den tron, när han accepterar att göra som pappan ber. Och på vägen dit, när de möter det förkrossande budskapet att flickan är död och att allt nu är för sent, är det Jairos tro som Jesus stärker.

En liknande tro på Jesu utomordentliga helandekraft är det som driver kvinnan med ständiga underlivsblödningar. ”Får jag bara röra vid honom – ja, det yttersta på hans kläder räcker – så blir jag botad”. Det fungerar. Men Jesus vill inte släppa saken med det och bara skynda vidare hem till Jairos. Han avbryter det han håller på med och vill ha den personliga, individuella kontakten med den som utlöste blixten av helande från hans kropp till hennes. Hon blygs och skäms, dels för att hon enligt judiska renhetsregler är konstant orenande och ”smittsam” för var och en som snuddar vid henne – och hon som inte borde vara ute bland folk har nu aktivt orenat Jesus! Och dels för att hon har smygtagit helarens kraft utan hans medgivande. Kanske kommer han nu att skälla ut henne och straffa henne för det? Nej, det han vill är att ge ord åt vad som egentligen hänt, så att hon och alla förstår: ”min dotter, din tro har räddat dig!” Din handling var helt adekvat, jag är inte arg på din smygtäkt, det är rätt att vara hungrig på Guds rikes kraft. Men det som utlöser den är *tron*! Gå välsignad, i frid!

När Jesus och Jairos kommer hem till honom, finns det en vägg av självklar otro att forcera för båda deras tro på bot och läkande också i detta till synes omöjliga fall. Det är viktigt att Jairos tro är med hela vägen, även om han kanske kände som en annan pappa med sjukt barn: ”Jag tror, hjälp min otro!” (Mark. 9:24). Tron kan se hur liten och svag ut som helst, men den kan försätta berg. Så, det Jairos får höra av Jesus är för alla oss med vacklande tro: ”Var inte rädd, bara tro!”

Förbön

Tack, käre far, för den här dagen, och för varje dag som du ger. Vi ber den här dagen om att få leva i din närhet, om att få mer tro, att du kommer med din helige Ande och förjagar den rädsla och det tvivel som vi ber. Berör också oss den här dagen med det helande som du såväl vet att vi behöver.

Hjälp oss den här dagen att inte förtvivla och tappa modet, utan istället öva oss i hjälpsamhet och samarbete med andra, men framför allt i bön och förtröstan på Dig. Vi ber om ditt beskydd, särskilt för hårt drabbade och döende, och för dem som sätter in all kraft på att hjälpa dem. Ge oss uthållighet och livsmod, genom din Helige Ande och vår Herre, Jesus Kristus. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Nåd och frid från Gud, vår fader, och herren Jesus Kristus. (Gal 1:3)

Bengt Holmberg

Måndagens kväll.

Psalm 211 - ”Jesus kär, gå ej förbi mig”

Bön

Ack, Herre Jesus, hör min röst, gör dig ett tempel i mitt bröst. Uti mitt hjärta bliv och bo, så har jag tröst och evig ro. *Amen.*

Bibelläsning – Markusevangeliet 6:1-6a

Jesus gick därifrån och kom till sin hemstad, och hans lärjungar följde med honom. När det blev sabbat undervisade han i synagogan. Och de många som hörde honom häpnade och sade: ”Var har han detta ifrån? Vad är det för visdom han har fått, så att han kan utföra sådana underverk med sina händer? Är det inte snickaren, Marias son och bror till Jakob och Joses och Judas och Simon? Bor inte hans systrar här hos oss?” Så blev han en stötesten för dem. Men Jesus sade till dem: ”En profet blir ringaktad bara i sin hemstad, bland sina släktingar och i sitt hem.” Han kunde inte göra

några underverk där, utom att bota några sjuka genom att lägga sina händer på dem. Och han förvånade sig över att de inte ville tro.

Betraktelse

När Jesus här kommer till den ”stad” (snarare: den lilla by på landet) där han växte upp, är han redan berömd – eller beryktad? – som något av en kombinerad profet (Guds talesman) och helbrägdagörare på andra ställen i Galileen. Markus återger något av det dubbla i Jesu verk, när han låter nasaretborna först förundra sig över det han säger i sin undervisning, och sedan tala om den ”visdom”, som ger honom mirakelkraft i händerna. Kraften i både hans tal och, enligt det som berättas, i hans helande händer är makalös, men ändå liksom för bra för att vara sann.

Men deras förundran över denna kraft förändras rätt snart till en misstro mot den – Jesus har dom ju känt sedan decennier som en vanlig, normal granne, först gamle snickarn Josefs son och sedan själv snickare i byn, med en massa syskon vars namn dom kan räkna upp. Vanans tyngd drar ner Jesus till det förra normalas nivå och dom bestämmer sig för att han måste vara samma person som han alltid varit – det här nya och nästan otäckt mäktiga kan man bara inte tro på! Så ”de ville inte tro”. Med god hjälp av jantelagen (”du ska inte tro att du kan lära oss något”) stänger dom sig för det Gud gör och kallar till genom Jesus.

På det sättet förebådar Nasaret hela gudsfolkets svar och hållning till Jesus. Han ”besöker” sitt folk på Guds vägnar, med hans budskap och kraft, men det besöket vill man inte ha. Jfr Jesu ord till Jerusalem, Israels hjärta: ”Hur ofta har jag inte velat samla dina barn som hönan samlar sina kycklingar under vingarna, *men ni ville inte* (Luk. 13:34).

Den risken gäller inte bara Jesu samtida i Nasaret, utan faktiskt alla oss som har lärt känna Jesus litet grann. Alltså risken att tro sig redan veta vem och vad Jesus är – vi är ju gamla bekanta, har hört berättelserna om honom sedan barnsben och vet precis vad han kommer att säga. Han är redan säkert placerad i sitt lilla fack – beundransvärd på långt håll, men inget att bry sig om på riktigt nära håll, för där bestämmer jag själv, tack. Och därför, står det häpnadsväckande nog i det Markus skrev ner av Petrus vittnesbörd, ”kunde han inte göra några underverk där” [i byn där man kände honom], utom några han botade med handpåläggning (gäller det ens egen hälsa, anstränger man gärna sin tro litet mer).

Så Jesus går därifrån och återvänder inte mer – därav den inledande psalmens bön ”Jesus kär, gå ej förbi mig. --- Då åt andra nåd du skänker, gå ej mig förbi”. Nej, Jesus går inte förbi den ödmjuka trons bön, som verkligen ber om hjälp och är villig att ta emot den, i den stund och på det sätt som Jesus ger den.

Förbön

Käre far, tack för den här dagen, och för den här stunden med dig just nu. Tack för din kärlek till oss var och en, och tack för ditt löfte att aldrig överge oss. Den här dagen ber vi dig: Gå inte förbi oss, utan stanna hos oss, var hos oss, och berör oss med din närhet och frid.

Också den här kvällen ber vi om din närvaro och ditt förbarmande över hela din värld och över allt det som du skapat och älskar. Himmelske Fader, led och läk din mänsklighet inte bara i denna tid, utan all tid. Kom och var oss nära, du som vet vad och är den som vi behöver. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre. Amen.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Må han som är fridens herre skänka er sin frid, alltid och på alla sätt. Herren är med er alla. (2 Thess 3:16)

Bengt Holmberg

Tisdagens morgon.

Psalm 414 - ”Så långt som havets bölja går”

Bön

Käre Herre, till dig sätter jag mitt hopp. Den här stunden förtröstar jag på din närhet, att du är här och vill komma till tals med mig. Kom nu med den stillhet som är av dig, så att jag hör vad du vill säga. I Jesu namn. *Amen*.

Bibelläsning – Markusevangeliet 6:6b-13

Han vandrade från by till by i trakten där omkring och undervisade. Han kallade till sig de tolv och sände ut dem två och två och gav dem makt över de orena andarna. Och han sade åt dem att inte ta med sig något mer på vägen än en stav, inget bröd, ingen påse och inga pengar i bältet. Sandaler fick de ha men inte mer än en skjorta. Och han sade till dem: »När ni har tagit in i ett hus, så stanna där tills ni skall vidare. Och är det någon plats som inte vill ta emot er och inte vill höra på er, så fortsätt därifrån och skaka av dammet under era fötter. Det skall vittna mot dem.» De gav sig i väg och predikade att alla skulle omvända sig, och de drev ut många demoner och smorde många sjuka med olja och botade dem.

Betraktelse

Vår vandring genom Markus evangelium fortsätter, och denna morgon läser vi om hur Jesus sänder ut sina lärjungar. Man skulle kunna säga, att det som lärjungarna hört Jesus predika och undervisa om, och det som de har sett Jesus göra i form av helande och annat, allt det skall de nu själva få pröva på och försöka göra. Och allra sist i läsningen denna morgon läser vi att det tycks ha gått ganska bra: *De gav sig i väg och predikade att alla skulle omvända sig, och de drev ut många demoner och smorde många sjuka med olja och botade dem.*

Vi kan notera att Markus berättar om hur utdrivandet av demoner var framgångsrikt, botandet av sjuka likaså. Men när det kommer till predikandet, så berättar Markus bara att de predikade *att alla skulle omvända sig*, men vi får inte höra om hur många som gjorde det. Det betyder inte att människor inte lyssnade och tog till sig av lärjungarnas predikande. Men, att det saknas referens till att också lärjungarnas predikande skulle ha burit omedelbar frukt, påminner oss om någonting viktigt: Gud verkar på olika sätt.

För när han på ett påtagligt sätt griper in, och låter oss få vara verktyg för andra människors helande och befrielse, då kan det leda till en mycket påtaglig och direkt förändring, inte bara för att en människa har fått uppleva helande eller befrielse mycket påtagligt, utan också, och framför allt, för att den människan på ett mycket tydligt sätt kan ha fått upp ögonen för Guds existens, kraft och omsorg. Inte heller den som får vara Guds verktyg för

sådant kan förbli opåverkad när sådant sker. Men när människor kommer inom hörhåll för budskapet om Guds existens, kraft och omsorg, då är den påtagliga och direkta förändringen inte lika vanlig.

Det betyder inte att Ordet inte är verksamt, eller att ordet är mindre verksamt. Men det betyder att ordet *också* verkar på ett annat sätt: det är *också* långtidsverkande. De versar vi läser idag handlar inte bara om de första lärjungarnas uppdrag och befogenheter, dessa versar handlar minst lika mycket om oss, eftersom vi har fått samma uppdrag och samma befogenheter som Jesus lärjungar i den här tiden och på den plats där vi finns. På samma sätt har vi fått verktyg i vårt uppdrag som lärjungar, verktyg som verkar *på olika sätt och på olika sikt*. Vi gör klokt i att försöka använda dem i en god kombination, både i mötet med andra och på oss själva. Och han som har gett oss verktygen vill hjälpa oss att använda och kombinera dem. Den hjälpen kan vi be honom om, redan den här dagen.

Förbön

Tack, käre Herre, för den här nya dagen. Tack för uppdraget att få vara medarbetare i ditt rike. Tack för förtroendet att få vara dina goda nyheter budbärare. Tack också för de verktyg jag har fått i detta uppdrag, visa hur och när jag ska använda dem. Hjälp mig förstå att de verkligen kommer från dig, och jag verkligen har fått dem.

Herre, idag ber vi också för världen och allt som är i den: kom till de sjuka med helande, till de oroliga och förtvivlade med frid, till de försvagade med kraft. Kom också till de vårdande, ge dem vishet, skicklighet och kraft till fördjupad omsorg. Förbarma dig över hela din värld, över vårt land, och över mig. Bevara mig idag, så att jag genom mina tankar, ord och gärningar förblir i din närhet. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Nåd, barmhärtighet och frid från Gud fadern och från Jesus Kristus, Faderns son, skall vara med oss i sanning och kärlek. (2 Joh v. 3)

Tisdagens kväll.

Psalm 426 - ”Hör du rösten, ser du mannen”

Bön

Käre Far, kom denna kväll med den stillhet som är av dig. Öppna mitt hjärta och mina sinnen med och för din närvaro, ditt tilltal och din omsorg. Möt mig nu, när jag nalkas dig. I Jesu namn, *Amen*.

Bibelläsning – Markusevangeliet 6:14-29

Hans namn hade nu blivit känt, och kung Herodes fick höra att folk sade: ”Johannes döparen har uppstått från de döda. Det är därför dessa krafter verkar genom honom.” Men några sade att han var Elia, andra att han var en profet, en i raden av profeter. När Herodes hörde detta sade han: ”Johannes, han som jag lät halshugga, det är han som har uppstått!”

Herodes hade nämligen låtit gripa Johannes och sätta honom i fängelse. Anledningen till det var Herodias, hans bror Filippos hustru. Henne hade han gift sig med, och Johannes hade sagt till Herodes: ”Det är inte tillåtet för dig att leva ihop med din brors hustru.” Därför var Herodias förbittrad på honom och ville döda honom, men kunde inte. Ty Herodes hade respekt för Johannes, som han visste var en rättfärdig och helig man, och skyddade honom, och när han hade hört honom kände han sig mycket osäker och ville höra mer av honom. Men en dag kom hennes tillfälle, och det var när Herodes firade sin födelsedag med ett gästabud för sina stormän och överstarna och de främsta i Galileen. Herodias dotter kom då in och dansade så att Herodes och hans gäster blev förtjusta. Kungen sade till flickan: ”Be mig om vad du vill, och du skall få det.” Och han lovade och svor: ”Vad du än ber mig om skall jag ge dig, om det så vore halva mitt rike.” Då gick hon ut och frågade sin mor: ”Vad skall jag be om?” Hon svarade: ”Johannes döparens huvud.” Flickan skyndade in till kungen och bad

honom: ”Jag vill att du genast ger mig Johannes döparens huvud på ett fat.” Kungen blev bedrövad, men för edens och gästernas skull ville han inte säga nej till henne utan skickade en livvakt med befallning att hämta Johannes huvud. Soldaten gick och halshöggs honom i fängelset och kom sedan med hans huvud på ett fat och gav det åt flickan, och flickan gav det åt sin mor. Men när Johannes lärjungar fick reda på det kom de dit och hämtade hans döda kropp och lade den i en grav.

Betraktelse

Vi vandrar vidare genom Markusevangeliet, och möter i dagens läsning ett helt annat sammanhang och en helt annan miljö än den som vi börjar bli ganska vana vid: Jesus, som vandrar omkring med sina lärjungar, och undervisar och betjänar människor genom helanden och andra slags under.

Idag är det istället Herodes hov som är skådeplatsen för vår läsning. Markus berättar alla först i vår läsning om hur Jesu namn blir alltmer välkänt och spritt, och att ett rykte sprids bland folket, ett rykte som når ända till Kung Herodes: att Jesus egentligen är Johannes döparen, *som har uppstått från de döda*. Denna föreställning hos människor, att Jesus och Johannes döparen skulle ha varit samma person, läser vi om lite längre fram i Markusevangeliet. Jesus frågar då sina lärjungar: *Vem säger människorna att jag är?* och de svarar: *Johannes döparen*, men somliga säger Elia, *andra att du är någon av profeterna*. När Jesus då frågar lärjungarna *vem de säger att han är*, svarar Petrus: *Du är Messias* (se Mark 8:27-30). Åtminstone lärjungarna tycks åtminstone se och förstå någorlunda vem Jesus är, även om vi i dagens läsning och senare kommer att se att många andra människor inte gör det.

Det är inte alldeles enkelt att se vad vi kan ta med till vårt eget liv med Gud och till vår egen uppbyggelse ifrån den här kvällens ganska annorlunda läsning. Vi får bland annat en liten inblick i kung Herodes person och hov, denne lydkung som alltså inte är samma person som den Herodes som var Kung vid tiden för Jesu födelse och som dödade alla barnen i Betlehem (Se Matt 2:1-23). Vi får också en inblick i den utstuderade grymhet som präglade världen då, likaväl som den gör det idag, och där till och med barn (Herodias dotter) går grymhetens ärenden.

Vi kan tänka på den här texten som en påminnelse om att inte lova saker vi inte vill eller bör eller kan hålla, precis som vi kan tänka på den här

texten som en uppmuntran och tröst till de människor som lider förföljelse för sin tros skull. Guds rike stöter på motstånd i denna världen, och eftersom så är fallet, är det något gott att Bibeln beskriver detta. För det innebär ju att vi har möjlighet att läsa om det i Bibeln redan innan vi själva drabbas av det, och det påminner oss om vikten att be för våra följda trossyskon, som redan lever mitt i just sådant. Och det kan vi göra, redan den här dagen.

Förbön

Tack, käre Herre, för den här dagen. Tack för att det i varje ord som kommer från dig finns en hälsning till oss. Hjälp oss att upptäcka det alltmer, och hjälp oss att stå stadigt rotade i dig, särskilt när det blåser motvind. Var också hos oss, och påminn oss om att be för våra förföljda trossyskon, och att du som du gjorde, käre Jesus, också be för förföljarna: *Fader, förlåt dem, ty de vet inte vad de gör.*

Denna kväll ber vi dig: håll din beskyddande hand över allt levande i den natt som nu kommer. Låt dem som ska sova få somna in i frid och imorgon vakna upp till en ny dag av nåd. Låt dem som i natt ska vaka och arbeta få känna att du bär också i nattens timmar. Vi ber om ditt förbarmande över världen, över vårt land och över alla människor. Kom med din närvaro och frid på ett nytt sätt, i våra liv och i våra sammanhang, i det vi tänker, säger och gör. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Nåd från vår herre Jesus Kristus, kärlek från Gud och gemenskap från den heliga Anden åt er alla. (2 Kor 13:13)

Onsdagens morgon.

Psalm 391 - ”Mitt hjärta slår så underbart”

Bön

Herre, himmelske Fader, du som ser och förstår min längtan efter dig bättre än jag själv gör, kom mig nu nära, och tala till mig de ord som du bättre än alla vet att jag behöver höra. I Jesu namn, *Amen*.

Bibelläsning – Markusevangeliet 6:30-44

Apostlarna samlades hos Jesus och berättade för honom om allt de hade gjort och vad de hade undervisat om. Han sade till dem: ”Följ med mig bort till en öde trakt, så att vi får vara ensamma och ni kan vila er lite.” Det var så många som kom och gick att de inte ens fick tid att äta. De gav sig av i båten till en öde trakt för att vara ensamma. Men man såg att de for och många fick veta det, och från alla städerna skyndade folk dit till fots och hann före dem. När han steg i land fick han se en stor skara människor. Han fylldes av medlidande med dem, för de var som får utan herde, och han undervisade dem länge. När det redan var sent på dagen kom lärjungarna till honom och sade: ”Trakten är öde och det är sent. Låt dem ge sig av så att de kan gå bort till gårdarna och byarna här omkring och köpa sig något att äta.” Han svarade: ”Ge dem något att äta, ni själva.” – ”Skall vi gå och köpa bröd åt dem för tvåhundra denarer och ge dem att äta?” frågade de. Han sade: ”Hur många bröd har ni? Gå och se efter.” De tog reda på det och sade: ”Fem bröd, och så två fiskar.” Då lät han dem säga åt folket att slå sig ner i matlag där det fanns grönt gräs. Och de lade sig ner i grupper om hundra eller femtio. Han tog de fem bröden och de två fiskarna, såg upp mot himlen och läste tackbönen. Sedan bröt han bröden och gav dem åt lärjungarna, för att de skulle dela ut dem åt folket. Också de två fiskarna fördelade han så att alla fick. Alla åt och blev mätta, och man plockade tolv korgar fulla med brödbitar och fisk. Det var fem tusen män som hade ätit.

Betraktelse

Vår vandring genom Markus fortsätter också denna morgon, och allra först i texten får vi två påminnelser om vad vi tidigare läst om på denna vandring. Det ena är att apostlarna ”återsamlas” hos Jesus efter det uppdrag de hade sänts ut på, och som vi läste igår morse (se Mark 6:6b-13). Det andra är att Jesus försöker få med lärjungarna till ett avskilt sammanhang där de kan återhämta sig, något som vi tidigare sett har varit viktigt för Jesus (se Mark 1:35, 3:7, 4:35). Orden han säger, *följ med mig bort till en öde trakt, så att vi får vara ensamma och ni kan vila er lite*, är en vacker beskrivning av den goda tystnaden, tystnaden med Jesus, för han säger ju: *så att vi får vara ensamma*. Orden används inte sällan i retreatsammanhang, vilket inte är så konstigt då just de orden väl ringar in vad retreat handlar om: att vara ensam *med Jesus*.

Men det går inget vidare med den där stillheten, för Markus berättar om hur många människor *fick veta det, och från alla städerna skyndade folk dit till fots och hann före dem*. Jesus ser på dem, och *fylldes av medlidande med dem, för de var som får utan herde, och han undervisade dem länge*. Först sent på dagen uppmärksammar lärjungarna människornas behov av något att äta, och vi får sedan läsa om ett av Jesu mest välkända underverk: de fem bröden och de båda fiskarna blir till mat åt folkmassan.

Vi har tidigare i detta andaktsprojekt, i morgon- och kvällsandakten den 26e Mars, stannat upp vid det avsnitt där evangelisten Matteus berättar om denna episod. Det kunde vara på sin plats att när vi nu läser om denna episod hos Markus, påminna om något som sades då:

Det är till exempel gott att få en påminnelse om att Jesus inte bara bryr sig om våra andliga behov, utan också våra fysiska och vardagliga. Jesus fylls av medlidande med människorna, *för de var som får utan herde*, men han ser också till att de hungrande får något att äta. Som kristen är man inte kallad till att bli någon övermänniska som blivit fri från alla de behov som är en del av människans villkor, nej också de allra mest vardagliga behoven som du och jag har bryr sig Jesus om. Jesus var ju 100% människa, därför kan vi lita på att han känner till våra behov och förstår hur vi har det. Men Jesus är också 100% Gud, det vill säga, han har makten att förändra det som vi kommer med till honom, också idag.

Det kan också vara gott att få en påminnelse om att det förvisso är Jesus som gör undret, det är hans gudomliga makt som får de fem bröden och

de två fiskarna att räcka till så många som *fem tusen män* (Matteus lägger dessutom till: *förutom kvinnor och barn*, se Matt 14:21). Dessutom blev det tolv fulla korgar över. Men: det är ju lärjungarna som kommer med de fem bröden och de två fiskarna. Jesus välsignar och förmerar alltså det som hans lärjungar kommer till honom med.

Och detta säger något om hur Jesus, också idag, vill samarbeta med sina lärjungar. Vi människor kan lätt komma in i tankemönster där vi tycker att vi inte har så mycket att erbjuda eller komma med i det ena eller andra sammanhanget. Sådana tankar kan drabba oss såväl i livet i stort, som i vårt liv som lärjungar. Och vem skulle inte känna så om man hade 5000 gäster på besök, men bara fem bröd och två fiskar att bjuda på?

Då är det viktigt att komma ihåg det som händer i den här texten idag, nämligen att Jesus välsignar och förmerar det som hans lärjungar kommer till honom med. Lärjungarna ska ge de många människorna något att äta, vilket blir omöjligt med tanke på de knappa resurserna. Det är när lärjungarna ger vad de har till Jesus, som det omöjliga blir möjligt, och de många människorna kan bli mättade. Så är det också för oss som är hans lärjungar idag. Ge det du har till Jesus, och låt honom ta hand om det till synes omöjliga.

Förbön

Tack, käre Herre, för den här nya dagen. Tack att du ser och sörjer för våra behov, kroppsliga såväl som andliga. Tack också att du har kallat mig att vara lärjunge till din son, och att jag får ge det jag har fått till honom. Tack att du välsignar och förmerar det vi ger i tro, och att du är den Gud för vilken ingenting är omöjligt.

Vi ber också idag om ditt förbarmande över din värld och din mänsklighet, om kraft till de försvagade, vägledning till de vilsna, glädje till de nedstämda, frid till de oroliga. Låt din närvaro prägla oss och vår tjänst för dig. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre, *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem

som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Nåd från herren Jesus åt alla. (Upp 22:21)

Onsdagens kväll.

Psalm 772 - ”Min frid jag lämnar”

Bön

Herre, öppna mitt hjärtas öra, till att höra de ord som du vill tala till mig, de ord som du så väl vet att jag behöver. Öppna mig för din närvaro, för ditt namns skull. Amen.

Bibelläsning – Markusevangeliet 6:45-52

”Sedan befallde han sina lärjungar att stiga i båten och fara i förväg över till Betsaida medan han själv skickade hem folket. När han hade skilts från dem gick han upp på berget för att be. På kvällen var båten mitt ute på sjön, och han var ensam kvar på land. Han såg hur de slet vid årorna därför att de hade motvind. Strax före gryningen kom han till dem, gående på vattnet, och han var på väg förbi dem. När de fick se honom gå på vattnet trodde de att det var en vålnad, och de skrek till, för alla såg de honom och blev förskräckta. Men han talade genast till dem och sade: ”Lugn, det är jag. Var inte rädda.” Och han steg i båten till dem, och vinden lade sig. Men de blev utom sig av häpnad, för de hade inte förstått något av detta med bröden, utan de var förstockade.”

Betraktelse

Vi vandrar vidare genom Markus evangelium. Det är något gott att tänka på, att vid varje passage i Bibeln som vi läser finns det saker att upptäcka, hälsningar till oss på eller mellan raderna. Ibland upptäcker vi en sådan hälsning, ibland flera, ibland är det svårare. Men hälsningarna finns där, det är ju själva utgångspunkten för bibelläsning, att det ska bli något som får tala till oss, och Bibeln beskriver sig själv som just något levande och

verksamt, ett ord som vill och har förmågan att komma till tals med den som läser: *Ty Guds ord är levande och verksamt. Det är skarpare än något tveeggat svärd och tränger så djupt att det skiljer själ och ande, led och märg och blottlägger hjärtats uppsåt och tankar.* (Heb 4:12).

Samtidigt är det så, att det också finns teman som återkommer och återkommer när vi t. ex. som nu vandrar igenom en viss bibelbok, men också när vi mera planlöst vandrar genom Bibeln. Vi läser, och känner igen mönster, märker att saker upprepas och återkommer. När vi märker sådant, kan vi vara särskilt säkra på att här finns något att ta till sig.

I den bibeltext som vi läser denna kväll finns det några sådana teman. Ett är detta att Jesus lägger tid på enskildhet och bön. Vi har mött det flera gånger förut, nu påminns vi om det igen, och det finns en anledning till det: det är något gott för oss att söka enskildheten och bönen.

Ett annat tema är detta med Jesu makt över skapelsen. Vi har sett det tidigare hos evangelisten Markus, då Jesus stillar stormen (Se Mark 4:35-41). Det avsnittet och detta påminner om varandra, för också i detta avsnitt tycks vädret oroligt: *lärjungarna slet vid årorna därför att de hade motvind*, och när Jesus väl var i båten lade vinden sig.

Det som binder samman dessa båda teman är *frid*. Frid är ett av målen för tiden i avskildhet och bön, tid som också Jesus behövde och tog sig. Men samtidigt är friden också resultatet när Jesus stillar stormen och när han kommer gående på vattnet och sedan sätter sig hos lärjungarna i båten. Friden är inte tänkt bara att sökas när vi får en stund över, den är möjlig att uppleva också mitt i ofrid, kaos och ångest. Verklig frid är frid *i ofrid*. Att söka friden i Jesu närhet när tillfälle ges är en god vana, för då lär vi oss känna igen den och blir vana vid den, så att vi också finner den lättare när vi *verkligen* behöver den.

Förbön

Tack, himmelske Fader, för den här dagen. Tack att du sett oss och lett oss också den här dagen. Tack att du vill ge oss av din frid, den frid som övergår allt förstånd, och som inte världen kan ge. Påminna oss att söka din Frid när vi får ett tillfälle, så att vi minns och känner igen, när vi verkligen behöver den.

Vi ber också denna kväll om ditt förbarmande över alla människor, hela din värld och allt som är i den. Låt din frid omsluta allt och alla som nu går till vila, särskilt dem som plågas av sömnsvårigheter, oro och ångest. Ge styrka och uthållighet åt alla som arbetar denna natt, kom och var hos dem på ett särskilt sätt. Låt din välsignelse och närvaro denna natt präglade alltmer av vad som sker i världen. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Nåd och frid från honom som är och som var och som kommer. (Upp 1:4)

Torsdagens morgon.

Psalm 39 - ”Jesus från Nasaret går här fram”

Bön

Ack, Herre Jesus, hör min röst, gör dig ett tempel i mitt bröst. Uti mitt hjärta bliv och bo, så har jag tröst och evig ro. *Amen.*

Bibelläsning – Markusevangeliet 6:53-56

När de hade farit över sjön kom de till Genesaret och gick iland där. Så snart de steg ur båten kände folket igen honom och skyndade ut till de sjuka i hela trakten och bar dem på deras bäddar dit där de hörde att han var. Och i alla byar och städer och gårdar som han kom till lade man de sjuka på de öppna platserna och bad honom att de åtminstone skulle få röra vid tofsen på hans mantel. Och alla som rörde vid honom blev botade.

Betraktelse

Jesus kunde bota människor från deras sjukdomar och skador, och tycks också ha gjort det ofta och upprepat. Säkert var det den främsta orsaken till att han blev känd, uppmärksammas och efterfrågad av fler och fler. Om det i ens grannskap finns en människa som faktiskt kan bota så snabbt och lätt som Jesus, då får han till slut aldrig en lugn stund, då han inte är belägrad av hjälpbehövande. Bara en till, bara mig också, och min dotter, och... och ...! Ofta ser vi dessa mirakler av Jesus ett och ett, och de berättas kanske med detaljer, med förhoppningar, repliker återgivna steg för steg. Ett exempel är den process vi läste om för några dagar sedan: om timmarna synagogföreståndaren Jairos upplevde då han gick ut och letade rätt på den ständigt rörlige Jesus, fick sin bön om hjälp framförd och bejakad – ända hem till den levande tolvåriga flicka som går omkring i rummet där hon nyss låg död. Och i varje sådan individs liv var det mötet, det ingripandet av Jesus en höjdpunkt, en vändpunkt från vånda och plåga till liv.

Men man kan också – som i dagens summering – beskriva alla dessa händelser som ett mönster, en roll av förebedjare och helbrägdagörare som Jesus får upprepa vart han än kommer. Det blir ju nästan ett helande i industriell skala till slut, där man ordnar botandets logistik, med traktens alla sjuka utburna till byarnas marknadsplatser överallt där man räknade med eller hoppades att den kringvandrande Jesus skulle dra fram. Och det räcker med allt mindre tid och beröring av var och en, till slut bara ett svep med hans mantels hörntofs för att göra dem alla friska. ”Följden blir en stegring: Jesus blir mer och mer upphöjd, mer och mer lik en brunn av gudomlig läkekraft som man kan ösa läkedom ur --- högt över och bortom alla jordiska begränsningar” (Lars Hartman). Så ser det ut när man ska sammanfatta månaders dagliga timmar av läkedomsslit i en mening eller två. Ja, hur skulle man kunna dra någon annan slutsats av detta än den rådsherren Nikodemos formulerar: ”Ingen kan göra sådana tecken som du utan att Gud är med honom” (Joh. 3:2 b). Där Jesus går fram, där går Guds rike fram.

Det förhoppningsfulla och löftesrika är ju att Jesus faktiskt drar fram även nu, ”än som i gången tid” (Sv.Ps. 39:1). Han kan och vill fortfarande beröra människors liv till helande, till och med fysiskt ibland. Det är fortfarande och alltid meningsfullt och givande att be Jesus om hjälp, att

bli hans *lärling* och efterföljare, om än inte i så enkel och konkret form som de tolv fick göra det. Det finns ingen särskild teknik, med de rätta orden och den riktiga attityden, som det gäller att lära in, och som då ofelbart levererar de resultat vi vill ha. Men den som söker av hela sitt hjärta kommer att finna och få det Jesus vill ge.

Förbön

Käre Herre, tack för den här dagen, och för att du bjuder på varje dag. Hjälp mig den här dagen att helhjärtat söka dig, och att helhjärtat leva för dig. Tack för din nåd mot mig, och mot alla människor som kommer till dig. Hjälp oss den här dagen att omsätta det goda du ger till kärlek till vår nästa, till barmhärtighet mot de behövande du sänder i vår väg.

Vi ber också den här dagen om din närvaro i och ditt förbarmande över den här världen. Kom särskilt, käre Herre, till alla som i sina liv och sina arbeten tjänar andra. Kom med glädje och kraft till alla som på något sätt ger av sig själva till andra människor. Välsigna alla goda tankar, gärningar och ord, också hos oss, också idag. I Jesu namn. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Väx till i nåd och i kunskap om vår herre och frälsare Jesus Kristus. Hans är härligheten, nu och till evighetens dag, *Amen.* (2 Pet 3:18).

Bengt Holmberg

Torsdagens kväll.

Psalm 231 – Oändlig nåd mig Herren gav, och än idag mig ger”

Bön

Ack, Herre Jesus, hör min röst, gör dig ett tempel i mitt bröst. Uti mitt hjärta bliv och bo, så har jag tröst och evig ro. *Amen.*

Bibelläsning – Markusevangeliet 7:1-13

Fariseerna och några skriftlärda som hade kommit från Jerusalem samlades kring honom och de såg att några av hans lärjungar åt bröd med orena händer, det vill säga utan att tvätta sig. Fariseerna och alla andra judar håller fast vid fädernas regler och äter aldrig utan att ha tvättat sig om händerna, och när de kommer från torget äter de inte utan att ha badat sig rena. Det finns också många andra traditioner som de håller fast vid, som att skölja bägare, kannor och kittlar.

Därför frågade fariseerna och de skriftlärda honom: ”Varför lever inte dina lärjungar efter fädernas regler utan äter med orena händer?” Han svarade: ”Jesaja profeterade rätt om er, ni hycklare, när det står: *Detta folk ärar mig med sina läppar, men deras hjärtan är långt ifrån mig. Fåfängt dyrkar de mig, ty lärorna de lär ut är människors bud.* Ni vänder er från Guds bud för att hålla fast vid människornas regler.”

Och han sade: ”Det är just det rätta – att upphäva Guds bud för att låta era egna regler gälla! Mose sade: *Visa aktning för din far och mor* och: *Den som smädar sin far eller sin mor skall dö.* Men ni påstår att om någon säger till sin far eller mor: ’Det som jag hade kunnat hjälpa dig med, det gör jag till korban’ (det vill säga tempelgåva), då kan ni inte låta honom göra något för sin far eller mor. Så sätter ni Guds ord ur kraft genom de regler som ni har ärvt och för vidare. Och mycket annat sådant gör ni.”

Betraktelse

Om vi tidigare har fokuserat på Jesu kraftgärningar, Jesus som läkaren, så möter vi honom här i Mark. 7 som Jesus läraren. Han talar och diskuterar ofta med andra skriftlärda, inte sällan upprörd och stridbar, för teologi är viktigt. Vår aktivitetsinriktade tid och förståelse av Guds rike (över)betonar gärna det som ska göras, särskilt av oss – som om det vore vi människor som ska åstadkomma Guds rike på jorden. Jo, han vill att vi ska använda vår utrustning och energi, men för att över huvud taget kunna börja göra det Gud vill måste vi höra vad han verkligen säger till oss, och så att säga ”lära

oss Gud”. På grekiska, Nya testamentets och den tidiga kyrkans språk, heter läran om Gud *teologi*. Så teologiska diskussioner om tolkning av Guds vilja är för Jesus inte en pedantisk eller onödig hobby bredvid det viktiga, utan en fundamental del av Guds rikes närvaro på jorden. Teologi finns på grund av att vi ska älska Gud med hela vårt förstånd också.

Den teologisk fråga diskussionen i Mark. 7 gäller är renhet. För att undvika missförstånd ska vi först göra klart för oss vad renhet inte är; den är *inte* detsamma som godhet, rättfärdighet och moralisk renhet. Och godhetens motsats, synd, är inte samma sak som orenhet; synd tas bort genom Guds förlåtelse, medan orenhet tas bort innan man närmar sig Gud i bön, genom rituell rening i vatten. Renhet handlar inte om synd och skuld, utan om att uppehålla skillnad mellan det som är heligt och det som är profant. Synagogans skriftrullar, ur vilka den heliga Skrift ska högläsas på sabbaten, är heliga och ”orenar” händerna på den som rullar fram texten för dagen. Han måste skölja händerna innan han tar i något annat. Oren blir en människa också av närkontakt med liv och död – att röra vid ett lik, att göra barn och föda ett barn, att blanda sådant som inte ska blandas av mat och annat (reglerna är många och snåriga). Renhet krävs för att komma nära Gud och be till honom i templet.

Fariseerna hade en säregen idé: att alla judar egentligen borde leva sitt liv i den grad av renhet som krävs av präster i tempeltjänstgöring, där de ska röra vid och hantera ytterst heliga och gudsnära ting. Men sådana krav riktade mot vanliga israeliter och exv. deras dagliga måltider finns inte i Lagen, utan hör till ”fädernas stadgar”, alltså traditionella tilläggsregler som människor funnit på för att omge lagen med en skydds-och respektzon av extra lydnad och hängivenhet. Hur fin och from den där extralydnaden än ser ut, är Jesus dock skarpt kritisk mot alla mänskliga försök att ”förbättra” det Gud faktiskt begär. I hans ögon är det tecken på ”hyckleri”, falskhet inför Gud. Under ytan ligger den egentliga avsikten: egen statushöjning, självförhärligande genom religionsprål och dövhet för vad Gud verkligen anser viktigt.

Jesus citerar profetens Jesajas svidande fromhetskritik mot de fariseiska skriftlärda och beskyller dem för ”att upphäva Guds bud för att låta era egna regler gälla”. De menar sig vara frommare och mer rättfärdiga än

andra, men sätter sig i själva verket högre än Gud, vilket är ett brott mot det största av alla bud, det första. Han levererar genast ett exempel (*korbán*) på att deras extrema laglydnad egentligen är raka motsatsen: fräck olydnad och otro mot Gud.

En som av egen erfarenhet kan ge Jesus rätt beträffande självtillverkad men Guds döv fromhet är aposteln Paulus. När han löpt linan ut i skoningslös och ostrafflig ”laglydnad”, finner han sig utanför Damaskus vara en som förföljer Guds egen Son och alltså, tvärtemot det han ville göra och trodde sig göra, hatar det Gud faktiskt är och har gjort. Att inte förstå Gud och inte höra vad han säger och vill är en svår synd; men även för den falska fromhetens synd finns det, Gud vare tack, omvändelse och förlåtelse!

Förbön

Käre Herre, tack för den här dagen. Tack, att du är Herre över allting, att du har all makt, i himmelen och på jorden. Hjälp mig att helhjärtat följa dig och att verkligen göra det som du efterfrågar. Bevara mig från att gå en annan väg än den som verkligen leder till dig.

Också denna kväll ber vi om din närvaro och ditt förbarmande över hela din värld. Kalla på hela din mänsklighet, dra oss alla in i en djupare gemenskap med dig, redan i denna världen och i denna tiden. Trösta de ledsna och oroliga, skänk dem som nu ska sova kvällens frid, hela de sjuka, och visa för dem som i natt ska vara vakna att du bär, också i nattens timmar. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Må han som är fridens Gud helga er helt igenom, och må er ande, själ och kropp bevaras hela och oskadda, så att de är utan fläck när vår herre Jesus Kristus kommer. Nåd från vår herre Jesus Kristus åt er alla. (1 Thess 5:23, 28)

Bengt Holmberg

Fredagens morgon.

Psalm 228 – I tro under himmelens skyar

Bön

Gud, du kallar oss till att vara dina tjänare och till att lyssna till din röst. Hjälp mig att idag tjäna dig, och att just nu bli stilla inför och uppmärksam på det som du vill säga. *Amen.*

Bibelläsning – Markusevangeliet 7:14-23

Sedan kallade han till sig folket och sade: ”Hör på mig allesammans och försök att förstå. Inget av det som kommer in i människan utifrån kan göra henne oren. Bara det som kommer ut ur människan kan göra henne oren.” När han hade dragit sig undan hopen och kommit hem frågade lärjungarna vad han hade menat med denna bild. Han svarade: ”Har ni också svårt att fatta? Förstår ni inte att inget av det som kommer in i en människa utifrån kan göra henne oren? Ty det går inte in i hjärtat utan i magen och kommer sedan ut på avträdet.” Därmed förklarade han all föda ren. Men han sade: ”Det som kommer ut ur människan, det gör henne oren. Ty inifrån, ur människornas hjärtan, kommer de onda tankarna, otukt, stöld, mord, äktenskapsbrott, själviskhet, ondska, bedrägeri, liderlighet, avund, förtal, högmod, förblindelse. Allt detta onda kommer inifrån och gör människan oren.”

Betraktelse

Vår vandring genom Markusvangeliet fortsätter, och Jesus fortsätter den undervisning kring *rent och orent* som vi fick ta del av också i kvällsandakten igår. Där fick vi höra om hur ett ytterligare ramverk av regler och föreskrifter, förutom det som Gud i sitt ord befallt att göra, hade växt fram. Dessa *ytterligare* föreskrifter gällande inte minst renhet följdes främst av Fariséerna. I den text som vi läser denna morgon, fortsätter Jesus att gå i polemik mot just detta att fariséerna, som Jesus menar, gått ifrån det som Gud har sagt, för att istället följa regler som människor hittat på.

Som ett inlägg i debatten yttrar Jesus i texten vi läser denna morgon följande sentens beträffande vad som gör och vad som inte gör en människa oren: *Inget av det som kommer in i människan utifrån kan göra henne oren. Bara det som kommer ut ur människan kan göra henne oren.* När Jesus sedan blivit ensam med lärjungarna, bad de honom om ett förtydligande, vilket Jesus också ger dem. Han förklarar att renhet och orenhet inte handlar om vad man äter eller inte äter, eftersom det man äter *går inte in i hjärtat utan i magen och kommer sedan ut på avträdet.*

Renhet och orenhet, säger Jesus vidare, handlar istället om *det som kommer ut ur människan, det gör henne oren.* Och så ges ett långt, innehållsrikt exempel: *Ty inifrån, ur människornas hjärtan, kommer de onda tankarna, otukt, stöld, mord, äktenskapsbrott, själviskhet, ondska, bedrägeri, liderlighet, avund, förtal, högmod, förblindelse. Allt detta onda kommer inifrån och gör människan oren.* Den här listan är inte någon vidare rolig läsning för den som läser orden med en rannsakande blick på sig själv. Säkerligen känner du som jag igen dig i några av dessa, kanske har du som jag någon som du särskilt ofta faller in i.

Det finns något i vår mänskliga natur som gör att vi gör det som är ont, i varierande grad av frivillighet. Vi talar ibland om *den gamla människan*, som trots att vi försöker leva trons nya liv i Guds närhet, inte så sällan gör sig påmind i form av tankar, ord, gärningar och underlåtelser. Den kristna tron har kommit till klarhet med detta drag som vi människor har, men det betyder inte att vi som kristna skall kapitulera inför det.

Tvärt är det gott att tänka på, att det inom den kristna tron finns en *dubbelverkande* medicin mot just detta. Dels den helige Ande, som verkar i oss, som vill leda oss bort från det onda, till det goda, till det som bygger upp och skapar frid. Dels Jesus Kristus, vår frälsare, som har tagit på sig våra synder och gått i döden i vårt ställe, och som står där med öppna armar och sin förlåtelse, när vi talar ärligt och uppriktigt med honom. När vi betraktat oss själva med rannsakande blick, då blir det också tydligare för oss när vi kommer till Jesus med det där som vi sett med vår rannsakande blick.

För det är först när en människa kan se klart på sig själv, allt i sig själv, som hon också kan se klart på Kristus, frälsaren. Det är den bästa anledningen i världen att försöka se så klart vi kan på oss själva, för då får vi också se Jesus allt klarare. Också den här dagen.

Förbön

Tack, käre Herre, för den här nya dagen, och för varje ny dag som du ger. Käre Far, hjälp mig den här dagen mig att se klarare på mig själv, så att jag också kan se din Son tydligare, Jesus Kristus som är min frälsare. Ge mig en klar blick så att jag kan se både mig själv och dig allt tydligare. Vi ber också den här dagen om din närvaro i och ditt förbarmande över den här världen. Kom särskilt, käre Herre, till alla som i sina liv och sina arbeten tjänar andra. Kom med glädje och kraft till alla som på något sätt ger av sig själva till andra människor. Välsigna alla goda tankar, gärningar och ord, också hos oss, också idag. I Jesu namn. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Må vår herre Jesus Kristus själv och Gud, vår fader, som älskar oss och i sin nåd har gett oss evig tröst och säkert hopp, uppmuntra och styrka er till allt gott i gärning och ord. (2 Thess 2:16-17)

Fredagens kväll.

Psalm 770 - ”Som bonden tar ett fång”

Bön

Käre Far, du som ger den frid som ingenting annat kan ge, kom med den friden nu, och med uppmärksamhet på din närvaro och på vad du vill säga. I Jesu namn. *Amen.*

Bibelläsning – Markusevangeliet 7:24-30

Han begav sig bort därifrån och kom till trakten av Tyros, där han tog in i ett hus. Han ville inte att någon skulle få veta det men lyckades inte

hålla sig undan. En kvinna, vars dotter hade en oren ande, fick höra talas om honom och kom och kastade sig för hans fötter. Hon var inte judinna utan av syrisk-fenikisk härkomst. Nu bad hon honom driva ut demonen ur hennes dotter. Han sade: ”Låt barnen äta sig mätta först. Det är inte rätt att ta brödet från barnen och kasta det åt hundarna.” – ”Nej, herre”, svarade hon, ”men hundarna under bordet äter smulorna som barnen lämnar kvar.” Då sade han till henne: ”För de ordens skull säger jag dig: gå hem, demonen har farit ut ur din dotter.” Och hon gick hem och fann flickan liggande på sin säng, fri från demonen.

Betraktelse

Vår Markusvandring fortsätter, och denna kväll ser vi i läsningen hur Jesus *begav sig bort därifrån* (det vill säga från Generaset, se Mark 6:53). Han kommer, står det, *till trakten av Tyros*, en stad som ligger vid medelhavskusten i södra Libanon, och idag bär namnet *Tyr* eller *Sur*. Avståndet mellan Genesaret och Tyros är åtminstone 50 km, och bör därför ha tagit åtminstone ett par dagar. Vad som hände under den färden vet vi ingenting om: Gick Jesus raka vägen genom ödemarken utan att träffa någon? Stannade han till i byar och undervisade och botade sjuka? Och var är hans lärjungar? – för vi läser ju i texten att *han begav sig bort därifrån*, och lärjungarna nämns inte.

Oavsett så kommer Jesus alltså till trakten av Tyros, *där han tog in i ett hus*. Sedan händer två saker som vi kan känna igen, eftersom vi stött på liknande beskrivningar tidigare på vår vandring genom Markus. Det ena är att Jesus i dagens text inte ville att människor skulle få veta var han var, något som påminner oss om hur vi också tidigare sett att Jesus ibland ville och behövde dra sig undan (se Mark 1:35, 3:7, 4:35, 6:32-33). Detta drag hos Jesus har vi stannat upp ett flertal gånger, och det finns en anledning till det: Eftersom Markus nämner detta så ofta, måste han ha tyckt att detta var ett viktigt drag hos Jesus, och därmed är det något som är viktigt för oss att känna till.

Det andra är att Jesus i denna text möter en människa som *inte* tillhör Guds egendomsfolk judarna. Vi har sett detta en gång tidigare (Se Mark 5:1-20), och vi kunde då konstatera det utifrån ledtrådar i texten (platsen händelsen utspelade sig på samt det faktum att människor höll sig med svin). I texten vi

läser denna kväll står det klart och tydligt utskrivet om kvinnan som kom till Jesus: *Hon var inte judinna utan av syrisk-fenikisk härkomst.*

Denna kvinna kommer till Jesus för att be om hjälp för sin dotters skull. En ordväxling äger rum där Jesus tycks ha en ton som annars är reserverad för hans meningsmotståndare – han tycks inte vilja hjälpa kvinnan, eftersom hon inte tillhör Israels folk (i det Jesus säger benämnda som *barnen*), utan ett annat folk (i det Jesus säger benämnda som *hundarna*). Hur ska vi förstå dessa ord från Jesus?

Jesus kommer senare, efter sin uppståndelse, att befalla sina lärjungar: *Gå ut överallt i världen och förkunna evangeliet för hela skapelsen.* Den befallningen inkluderar även den syrisk-fenikiska kvinnan i dagens text och hennes folk. I dagens text tycks Jesus snarare än att exkludera kvinnan från det rike han kommer med, pröva henne med det han säger, kanske för att få reda på om hon bara är intresserad av de kraftgärningar han kan utföra, eller om hon också bär på någon förståelse av eller längtan efter vem Jesus djupast sett är, och vill följa honom.

Kvinnans svar visar att hon tycks ha förstått något av vem Jesus är, kanske mer än vad många andra av dem som Jesus möte och helade förstod. Smulorna på golvet var tillräckligt för henne, det var ju smulor från honom som säger om sig själv: *Jag är livets bröd* (Joh 6:35). Kanske kan vi den här kvällen, utifrån det som Jesus säger till kvinnan, fråga oss själva om inte vi också skulle smula lite mer med det livets bröd vi får av Gud?

Förbön

Tack, käre himmelske Fader, för den här dagen. Tack att du ger bröd att äta, både för vår kropp och för vår själ. Herre, lär oss att dela med oss av allt det du ger, både av våra tillgångar här i världen, och av den andliga föda som du ger.

Käre far, vi ber dig denna kväll: låt oss få gå till vila under ditt beskydd denna natt. Förbarma dig över hela din värld, grip in i allt det som nu sker. Kom med din frid till alla som är rädda och oroliga, kom med helande till de sjuka, kom med kraft och vishet till de vårdande. Gör dig känd för dem som inte känner dig, dra dem till dig med din kärleks band. Låt din välsignelse och frid vila över oss ikväll, inatt, imorgon och alla dagar. I Jesu namn. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Nåd, barmhärtighet och frid från Gud fadern och Kristus Jesus, vår herre. (2 Tim 1:2)

Lördagens morgon.

Psalm 497 - ”En jordisk dag, en dag från dig”

Bön

Käre Herre, du som vill tala till oss och vet att det är gott för att få höra vad du har att säga, jag ber dig: kom nu med den stillhet som är av dig, så att jag kan ta emot det du nu vill ge. I Jesu namn. *Amen*.

Bibelläsning – Markusevangeliet 7:31-37

Sedan lämnade han trakten kring Tyros och gick över Sidon till Galileiska sjön, i Dekapolisområdet. Där kom de till honom med en man som var döv och knappt kunde tala, och de bad Jesus lägga sin hand på honom. Han tog honom avsides från folket och stack fingrarna i hans öron och spottade och rörde vid hans tunga. Sedan såg han upp mot himlen, andades djupt och sade till honom: ”Effata!” (det betyder: Öppna dig!). Med ens öppnades mannens öron och hans tunga löstes och han talade riktigt. Jesus förbjöd dem att berätta det för någon. Men ju mer han förbjöd dem, desto ivrigare spred de ut det. Och alla blev överväldigade och sade: ”Allt han har gjort är bra: de döva får han att höra och de stumma att tala.”

Betraktelse

Vår vandring genom Markusevangeliet fortsätter. Vi får denna morgon ta del av ännu en episod där Jesus betjänar en människa genom helande, ett

tema som vi vid det här laget börjar bli ganska vana vid. Men att dessa helandeberättelser är så vanligt förekommande är inte något problem, tvärtom: att detta tema, att Jesus har omsorg om människor, makt till att hela, och att han också gör det, är det något gott att få påminnelser om, och det ofta. Vi har hört detta förut, men det är gott för oss att få höra det igen.

Varje episod, hur lik den än kan tyckas vara andra episoder, har dock sina egna, unika, beståndsdelar och aspekter, så även denna berättelse. En sådan sak är hur själva helandet går till, hur handgripligt Jesus går till väga. Vi är vana att höra om hur Jesus botar genom sitt ord (se t. ex. Mark 2:1-12 och 5:21-24, 35-43) och genom beröring (Se t. ex. Mark 1:29-34 och 5:24-34), men här gör Jesus något mer än att enkelt röra vid honom för att hela honom: *han tog honom avsides från folket och stack fingrarna i hans öron och spottade och rörde vid hans tunga. Han såg upp mot himlen, andades djupt och sade till honom: "Effata!"*. Varför gör Jesus detta?

Ett förslag till förklaring av detta är att Jesus helt enkelt genom gester förklarar för den döve mannen vad han tänker göra för honom. Jesus tar mannen avsides för att lättare kunna kommunicera med honom. Han sticker fingrarna i öronen och rör vid hans tunga för att förklara vad det är han vill hjälpa mannen med: hörseln och talet. Han riktar blicken mot himlen för att visa för mannen varifrån hans auktoritet kommer. Han andas djupt för att på något sätt visa för mannen *och för oss som läser detta idag* att det är den Helige Ande som verkar i helandet, samma Helige Ande som Jesus andades ut över lärjungarna (se Joh 20:22) och som är utgjuten över och närvarande och verksam i världen idag, och ibland manifesterar detta genom att med helande gripa in i människors liv. Och så talar Jesus, för att visa att det han gjort med mannen inte är det som helat honom, utan att ett ord från honom räcker för att hela.

Det ligger något djupt sympatiskt i detta att Jesus inte bara helar mannen, utan också vill vägleda mannen genom helandet. Jesu omsorg är större än att han "bara" helar dem som kommer till honom eller blir förd till honom, såsom mannen i texten blev. Jesu omsorg är så stor att han anstränger sig för att mannen skall förstå det som ska ske med honom. Samma inställning och sinne har Jesus gentemot dig och mig. Det är så

sympatiskt att vi som läser detta kan stämma in i den överväldigade folkmassans ord: *Allt han har gjort är bra.*

Förbön

Tack käre Herre, för den här nya dagen, och för varje ny dag. Tack för din närvaro, tack för din kraft och tack för din omsorg om oss var och en. Visa oss idag hur du är verksam i denna tiden, hjälp oss att se och ta till oss att du är den som ger allt gott, så att också vi kan säga *allt han har gjort är bra.*

Inför den här dagen ber vi dig också om ditt ingripande i den värld som du har skapat och älskar. Herre tack att du ser, att du vet om allt som rör sig omkring oss och inom oss. Herre, tack också att du hela tiden drar oss närmre dig. Hjälp oss att inte hålla emot. Led oss idag till människor och sammanhang där du vill låta ditt ord sås ut. Led oss och hela din mänsklighet idag på vägen som leder allt närmre dig. I Jesu namn. Amen.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Nåd och frid åt er i rikaste mått. (1 Pet 1:2b)

Lördagens kväll.

Psalm 8 ”Lova vill jag Herran, Herran”

Bön

Käre Herre, kom med din tröst och ditt ljus, vänd oss mot dig, vår blick, vårt hjärta, våra sinnen. Skänk den stillhet som gör att vi ser att du var här redan innan vi ropade till dig. I Jesu namn. *Amen.*

Bibelläsning – Markusevangeliet 8:1-10

Vid den tiden hade det återigen samlats mycket folk, och de hade inte något att äta. Då kallade Jesus till sig lärjungarna och sade: ”Det gör mig ont om folket. Nu har de varit hos mig i tre dagar och har ingenting att äta. Om jag låter dem gå härifrån utan mat orkar de inte ta sig hem. En del är ju långväga ifrån.” Lärjungarna svarade honom: ”Var skall man få tag i bröd så de blir mätta, här i ödemarken?” Han frågade: ”Hur många bröd har ni?” – ”Sju”, sade de. Då sade han åt folket att slå sig ner på marken. Och han tog de sju bröden, tackade Gud, bröt dem och gav dem åt lärjungarna, för att de skulle dela ut dem, och de delade ut dem åt folket. De hade också några fiskar. Han läste tackbönen över fiskarna och sade till att också de skulle delas ut. Och alla åt och blev mätta, och man samlade ihop sju korgar med överblivna bitar. Det var omkring fyra tusen människor där. Sedan skickade han hem dem. Självt steg han i båten tillsammans med lärjungarna och for till trakten av Dalmanuta.

Betraktelse

Vi fortsätter vår vandring genom Markus, och möter denna kväll en text som i stora drag påminner om en text vi mötte i denna ”markusvandring” för en tid sedan. Då, i Mark 6:30-44, var det *fem tusen män* (6:44) som blev mättade av *fem bröd, och så två fiskar* (6:38), och efter måltiden blev det *tolv korgar fulla med brödbitar och fisk* över (6:43), trots att *alla åt och blev mätta* (6:42).

Nu, i dagens text är det istället *fyra tusen människor* som *alla åt och blev mätta*. Till hands fanns *sju bröd och några fiskar*, och efteråt samlade man ihop *sju korgar med överblivna bitar*. Trots de skillnades som föreligger vad gäller detaljer, så är ändå det gemensamma temat som är tydligast: Många människor är samlade och det är ont om mat. Men Jesus förmerar det som hans lärjungar ger till honom, och maten inte bara räcker, utan det blir dessutom mer över än vad som fanns från första början.

Att vi kan läsa om två stycken *brödunder* hos evangelisten Markus måste inte nödvändigtvis betyda att något sådant skedde just två gånger, utan det kan ha skett fler brödunder än så. En god tanke att då och då stanna upp inför är att vi kan se på evangeliernas beskrivningar som utdrag, axplock, smakprov på allt det som Jesus gjorde. Två brödunder kan vi

tänka på som fler. När vi läser om hur Jesus helade och hjälpte många, gjorde han just sådant för ännu fler. Evangelisten Johannes talar ju om just detta mot slutet av sitt evangelium, när han säger: *Också många tecken som inte har tagits med i denna bok gjorde Jesus i sina lärjungars åsyn. Men dessa har upptecknats för att ni skall tro att Jesus är Messias, Guds son, och för att ni genom att tro skall ha liv i hans namn.* (Joh 20:30-31). Det Johannes skriver betyder ju för oss: det finns mer att säga om vad Jesus gjorde än det som står skrivet här, men det som står skrivet här räcker för att tro.

Detta har ju också sin motsvarighet för oss som försöker leva som Jesu lärjungar idag: Visst kan vi se, förstå och ana Guds närvaro och verksamhet i världen idag *till viss del* eller till och med i stor utsträckning, när den helige Ande har fått slipa våra andliga glasögon. Men samtidigt är ju Gud långt mycket mer närvarande och verksam än vad vi kan förstå eller ens föreställa oss. Det finns alltid mer av Gud att upptäcka, och så länge vi lever *i den här världen*, när vi inte hela vägen fram till full förståelse. *Ännu ser vi en gåtfull spegelbild; då skall vi se ansikte mot ansikte* (1 Kor 13:12).

Därför är det en god vana att inte bara läsa i Bibeln varje dag, utan att också varje dag stanna upp inför att Gud är och ger mer än det vi kan se, också den här dagen.

Förbön

Tack, käre Herre, för den här dagen, och för varje dag. Tack för att jag får lära känna dig i ditt ord, och tack också för att det alltid finns mer att upptäcka. Lagg i mig en djupare längtan efter att upptäcka mer av din närvaro och verksamhet i mig, runt omkring mig, och hos människor jag möter.

Vi ber denna kväll åter om ditt förbarmande över din värld och allt som du skapat. Grip in i vår värld, hjälp oss att vårda och förvalta din skapelse och tjäna dig i allt. Vi ber särskilt om ditt förbarmande över de sjuka och de döende, kom till dem, var dem nära. Hjälp oss att leva för dig så länge vi lever, idag, imorgon och alla dagar. I Jesu namn, *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem

som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Barmhärtighet, frid och kärlek åt er i allt rikare mått. (Jud, v. 2)

Söndagens morgon.

Psalm 337 - ”Vår Gud, till dig du skapat oss”

Bön

Herre, gör mig stilla, stilla inför dig. Samla mina tankar, du som känner mig. Herre, all min oro, lämnar jag åt dig. Låt din Ande fylla, tomheten i mig. *Amen*.

Bibelläsning – 1 Mosebok 18:1-8

Herren visade sig för Abraham i Mamres lund. Abraham satt i tältöppningen under den hetaste tiden på dagen. Han såg upp och fick se tre män stå där framför honom. Då reste han sig från sin plats i tältöppningen och skyndade emot dem och kastade sig till marken. ”Herre”, sade han, ”visa mig den hedern att du inte går förbi din tjänare. Låt mig hämta lite vatten så att ni får tvätta av era fötter. Sedan kan ni lägga er och vila under ett träd, så tar jag fram lite mat som ni kan styrka er med innan ni fortsätter – nu när ni ändå har kommit vägen förbi.” De svarade: ”Ja, gör det!” Abraham skyndade sig in i tältet till Sara och sade: ”Fort, tag tre mått av det bästa mjölet och baka bröd.” Sedan sprang Abraham bort till boskapen, tog en fin spädkalv och gav den till en tjänare, som skyndade sig att anrätta den. Han tog tjockmjölk och sötmjölk och kalven som han låtit anrätta och satte fram åt dem. Själv stod han bredvid dem under trädet medan de åt.

Betraktelse

Idag firar vi i bland annat Svenka kyrkan en söndag som har två namn: *Heliga Trefaldighets Dag* och *Missionsdagen*. Därför kunde en tanke vara att stanna upp inför det första namnet på den här dagen nu i morgonandakten, för att i andakten kväll tala om det andra namnet. Den

här söndagen, *Heliga Trefaldighets Dag*, innebär att vi idag går in i en ny tid i kyrkans år, nämligen trefaldighetstiden. Det kommer att bli många söndagar efter trefaldighet framöver. Många söndagar med till synes ganska olika ämnen som ibland tycks hänga ihop, ibland inte. Och den gemensamma nämnaren för alla dessa söndagar, för hela den trefaldighetstid som nu ligger framför oss, är ditt och mitt liv med Gud, i just den här tiden, och på den plats där vi är.

Om vi zoomar ut lite, och tittar på hela kyrkans år, så kan vi liksom urskilja två tämligen tydliga halvor. Den första halvan, från Första Advent fram till och med Pingst, innehåller de stora tiderna och högtiderna, som de allra flesta känner till: Advent, Jul, Fasta, Påsk och Pingst. Och tillsammans pekar alla dessa högtider på någonting mycket viktigt: nämligen att den kristna tron inte först och främst handlar om vad vi kan eller ska göra för Gud, utan om vad Gud redan har gjort för oss.

Julen: Gud blir människa i Jesus, kommer in i vår värld som en av oss, så att vi kan veta att JA, han vet hur vi har det. Påskan: Jesus, Guds son, går i döden i vårt ställe och besestrar den med sin uppståndelse, så att vi kan veta att JA, vi har en Gud som älskar oss. Pingsten: Den helige Ande utgjuts i världen, är nu här och går att känna, vi har fått den som en pant på vårt arv så att vi kan veta att JA, något ännu bättre väntar.

Men det är den första halvan av kyrkans år, de där stora högtiderna. Nu har vi kommit in i den andra halvan: Trefaldighetstiden. Och den här andra halvan handlar också om oss, men på ett lite annat sätt. Nu handlar det om våra liv, våra liv med Gud här och nu, i den här tiden, och på den plats där vi bor. Och om att de livet, ditt och mitt liv med Gud, kan utvecklas, fördjupas. Trefaldighetstiden är en massa söndagar, som tar upp olika delar av det kristna livet, olika aspekter av vårt liv med Gud. För att vi ska kunna växa och djupna i vår tro.

Och sen, när det blir ett nytt kyrkoår och vi möter de där stora högtiderna igen, då ska det inte vara bara en jul eller påsk eller pingst i raden av jular eller påskar eller pingstar. Utan det är liksom tänkt att de ska gå djupare än förr, allt det som Gud har gjort och gör för oss och som blir särskilt tydligt under kyrkans stora högtider.

Just den här dagen kan vi tänka på lite som en port från ett rum till ett annat. Vi går idag in i en ny del av kyrkans år, samtidigt som den här dagen liksom sammanfattar den första halvan av kyrkans år, de tre stora högtiderna, Jul, Påsk och Pingst. Sammanfattar detta att vi har en treenig Gud, som är personlig och som är verksam i världen och som handlar med oss.

Precis detta handlar den gammaltestamentliga läsningen idag om. Abraham får besök på den plats där han bor, Mamres lund, nordväst om dagens Hebron. Tre män kommer på besök hos Abraham, men det är ett oväntat besök – för de kommer när det var som hetast, mitt på dagen.

Abraham och Sara hade dragit sig tillbaka till tältets lite svalare skugga, men kommer snabbt på fötter för att visa sin gästfrihet. Gästerna, de tre männen, har av kyrkan traditionellt uppfattats som den heliga treenigheten, Fadern, Sonen och den helige Ande.

Och när vi tittar lite närmare på den här texten, så märker vi varför man har uppfattat dessa tre som den treenige Gudens tre personer. I texten finns liksom en spänning mellan 1 och 3, precis som det lägger en sorts spänning i att vi som kristna bekänner 1 Gud, men som samtidigt framträder i bibeln, i världen och för oss som Fader, Son och helig Ande.

Vi tittar närmare på texten: Det står att Herren (1) visade sig för Abraham, som sitter i tältöppningen mitt på dagen. Han ser upp och får se tre (3) män stå framför honom. Abraham reser sig, skyndar emot dem, och kastar sig till marken. Han säger ”Herre, visa mig den hedern att du (1) går förbi din tjänare. Låt mig hämta lite vatten så att ni (3) får tvätta era fötter. Sedan kan ni lägga er och vila under ett träd, så tar jag fram lite mat som ni kan styrka er med innan ni fortsätter. De svarade: ”Ja, gör det.” Abraham och Sara förbereder måltiden och Abraham sätter fram den.

På samma sätt fortsätter det vidare i kapitlet (fortsätt gärna läsa i kapitel 18 i 1 Mosebok): De (3) frågade honom: ”Var är din hustru, Sara? Abraham svarar: Inne i tältet. Då sade han (1): ”Jag kommer tillbaka till dig nästa år vid den här tiden, och då skall din hustru Sara ha en Son...”

Och så fortsätter det. Är det tre eller en som är där på besök hos Abraham och Sara? Både och, vad det verkar. Är vår Gud tre eller en? Både och, han är tre-enig. I den här texten finns spänningen mellan 1 och 3, precis som vi kristna bekänner 1 Gud, men som samtidigt

framträder i Bibeln och i världen och för oss som tre personer: Fader, Son och helig Ande. Helig treenighet, Helig trefaldighet.

Och precis som i fallet med Abraham så vill han uppsöka oss, besöka oss, komma till tals med oss och umgås med oss. Gästa oss där vi bor. Han som själv är en gemenskap vill leva i gemenskap med oss. Också den här dagen.

Förbön

Käre Herre, också den här dagen tackar jag dig för den dag som nu ligger framför mig. Gode Gud, du som själv är en gemenskap av Fader, Son och Ande, tack för att jag får leva i gemenskap med dig. Dra mig den här dagen djupare in i gemenskapen med dig, så att jag känner din närvaro allt tydligare, ser din väg allt klarare, och följer dig allt mera härgivet.

Idag ber vi också särskilt med alla dem som inte har någon gudstjänst att gå till. Herre, möt oss där vi är, tala till oss också idag, låt oss få känna gemenskap med dig, du som i dig själv är gemenskap. Hjälp oss att i denna tid på ett fördjupat sätt söka dig i bönen, för vår skull, för världens skull, och för ditt rikes skull. Herre, välsigna och bevara oss i ditt namn och i din närhet, också i denna tid. Genom Jesus Kristus, vår Herre, *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Herren välsignar dig och beskyddar dig. Herren låter sitt ansikte lysa mot dig och visar dig nåd. Herren vänder sitt ansikte till dig och ger dig sin fred. (4 Mos 6:24-26).

Söndagens kväll.

Psalm 288 - "Gud, från ditt hus"

Bön

Käre far, du som kallar oss att leva som dina barn i frihet hos dig, befria mig från allt det som ligger mellan dig och mig, så att märker att du är här, och kan höra det som du nu vill säga. I Jesu namn, *Amen*.

Bibelläsningar: Apostlagärningar 4:5-12 och Johannesevangeliet 11:18-27.

Nästa dag samlades de högsta styresmännen samt de äldste och de skriftlärda i Jerusalem. Översteprästen Hannas var där liksom Kajafas, Jonatas och Alexandros och alla av översteprästerlig släkt. De lät föra fram apostlarna och frågade dem: ”Genom vilken kraft eller i vems namn har ni gjort detta?” Då fylldes Petrus av helig ande och svarade dem: ”Ni äldste och folkets ledare, när ni i dag ställer oss till svars för en välgärning mot en sjuk och vill höra hur han har blivit botad, då skall ni veta, ni alla och hela Israels folk, att det skedde genom nasarén Jesu Kristi namn. Tack vare honom som ni korsfäste och som Gud har uppväckt från de döda står den här mannen frisk framför er. Jesus är 'stenen som föraktades av' er 'husbyggare men blev till en hörnsten'. Hos ingen annan finns frälsningen, och ingenstans bland människor under himlen finns något annat namn som kan rädda oss.”

Apostlagärningarna kapitel 4, vers 5-12

Betania låg inte långt från Jerusalem, ungefär en halvtimmes väg, och många judar hade kommit ut till Marta och Maria för att trösta dem i sorgen över brodern. När Marta hörde att Jesus var på väg gick hon och mötte honom. Men Maria satt kvar hemma. Marta sade till Jesus: ”Herre, om du hade varit här hade min bror inte dött. Men jag vet ändå att Gud skall ge dig vad du än ber honom om.” Jesus sade: ”Din bror kommer att uppstå.” Marta svarade: ”Jag vet att han skall uppstå vid uppståndelsen på den sista dagen.” Då sade Jesus till henne: ”Jag är uppståndelsen och livet. Den som tror på mig skall leva om han än dör, och den som lever och tror på mig skall aldrig någonsin dö. Tror du detta?” Hon svarade: ”Ja, herre, jag tror att du är Messias, Guds son, han som skulle komma hit till världen.”

Johannesevangeliet kapitel 11, vers 18-27

Betraktelse

Den här söndagen har, i bland annat Svenska kyrkans kyrkoår, två namn: *Heliga Trefaldighets Dag* och *Missionsdagen*. I andakten i morse stannade vi upp inför det första av dessa båda namn, nu i andakten ikväll stannar vi till inför det andra. I andakten i morse läste vi en text som hör särskilt till den här dagen, nu ikväll läser vi två.

För den här söndagen har också namnet *Missionsdagen*. Vi har en Gud som vill leva i gemenskap med oss och med alla människor, och den trefaldighetstid som vi nu går in i, är en tid för att odla och fördjupa den gemenskapen, låta den växa (detta stannade vi upp inför i andakten imorse). Men Gud vill inte bara att hans rike ska växa inom oss, utan också runt omkring oss.

Den planta som är stadigt rotad, bär också frukt. Den dubbelheten är ett sätt att beskriva den kristna tron och den tanke som Gud har för oss: fast rotad i allt det som är Guds rike, så att vi får stabilitet och näring till att också bära frukt för Guds rike. Den kommande trefaldighetstiden handlar därför om båda dessa saker: att växa i tro, att med sina rötter söka sig djupare ner i Guds rikets mylla, så att det också blir möjligt för oss att bära frukt för Guds rike. Att inte hålla tron för mig själv, utan också låta den växa utanför mig själv, låta andra få ta del av den och så till slut kunna göra den till sin.

Detta är inte enkelt. Vad ska man säga? Vad ska man göra? Hur finner människor en tro? Vad kan jag göra för att visa vägen till Gud för människor? Vad bör jag undvika, så att jag inte står i vägen för Gud?

Vi kan igen tänka på att den här dagen både är *Missionsdagen*, samtidigt som det är *Heliga Trefaldighets Dag*, porten in i en ny del av kyrkans år, trefaldighetstiden. Under söndagar framöver så är din och min relation till Gud här och nu det som är i fokus. (detta stannade vi upp inför i andakten i morse). Vi skulle kunna närma oss dessa söndagar både som tillfällen till näring för oss själva, och så att vi kan bära frukt för Guds rike genom att våga föra budskapet vidare till andra. Det är något mycket viktigt.

För I den första texten vi läser nu ikväll ju Petrus såhär om Jesus: *Hos ingen annan finns frälsningen, och ingenstans bland människor under himlen finns något annat namn som kan rädda oss*. Det är räddning det handlar om, inte att hjälpa människor att hitta ett nytt intresse. Det är nytt liv det handlar om, inte andligt strössel över det gamla. Jesus säger ju i den andra texten

som vi läser nu ikväll: *Jag är uppståndelsen och livet. Den som tror på mig skall leva om han än dör, och den som lever och tror på mig skall aldrig någonsin dö.* Det glada budskapet om att Fadern älskar oss, Sonen har dött för oss och den helige Ande hela tiden söker sig till vår närhet är goda nyheter att ta in mer och mer, men det är inte goda nyheter att behålla för sig själv, utan goda nyheter att dela med andra, också den här dagen.

Förbön

Tack, käre Herre, för den här dagen. Tack att du vill dra oss närmre dig och att du med din Ande hela tiden vill visa oss mer av vem du är och vad din Son har gjort för oss. Tack att budskapet om dig är riktat till alla människor, och att det vi har fått av dig, det får vi ge vidare. Bevara oss från att behålla dig och vår tro på dig för oss själva.

Också denna kväll och natt ber vi om ditt förbarmande och ingripande i den värld som du har skapat och älskar. Herre, grip in där sjukdom, död, smärta, ångest och allt annat som inte är av dig råder och brer ut sig. Besök din mänsklighet och dina barn på ett nytt och fördjupat sett i denna tid, du som har det och är den som vi behöver. I Jesu namn. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Må hoppets Gud fylla er tro med all glädje och frid och ge er ett allt rikare hopp genom den heliga andens kraft. (Rom 15:13)

Med önskan och förhoppning om Guds frid och välsignelse över dig i
ditt andaktsliv.

Fredrik Borglin, 2020. Allt material får kopieras och användas helt fritt.
Bibelutdragen hämtade ur Bibel 2000, <http://www.bibeln.se>